

Bibliotēkas vides analīze: iekšējā un ārējā vide

**LU 69. konference:
Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcija
2011. gada 3. februāris**

**Evita Samuleviča,
LU Bibliotēkas Ekonomikas zinātņu bibliotēka**

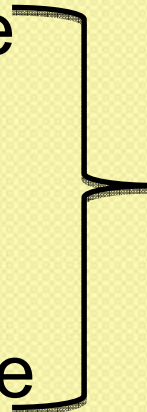
Mērķis

- noteikt bibliotēkas stiprās un vājās puses
- raksturot bibliotēkas darbību un apstākļus, kuros tā funkcionē

Ārējā vide

Netieši ietekmējošā vide

- Sociālā un kultūras vide
  - Tehnoloģiskā vide
  - Ekonomiskā vide
  - Politiskā un tiesiskā vide
-

STEP

Netieši ietekmējošā vide

- Studējošo skaits
- Izmaiņas valsts ekonomikā un tautsaimniecības attīstībā
- Pasākumi valsts izdevumu samazināšanai
- Nestabila likumdošanas vide
- 21. gs. sabiedrība - informācijas sabiedrība
- Datortehnoloģiju attīstība
- Darba procesu datorizācija

Ārējā vide

Tieši ietekmējošā vide

- Bibliotēkas lietotāji
- Piegādātāji
- Aizstājēji
- Jaunienācēji
- Konkurence

Portera 5 spēku modelis

Tieši ietekmējošā vide

- Zema bibliotēkas lietotāju informācijpratība
- Atšķirīga apkalpošanas politika nozaru bibliotēkās
- Internets, grāmatu veikali kā alternatīva bibliotēkai
- Konkurenti – LNB, RCB

lekšējā vide

- LU Bibliotēkas mērķi, stratēģija, uzdevumi
- LU Bibliotēkas struktūra
- Personāls
- Organizācijas kultūra
- Tehnoloģija

SVID Matrica – ārējā vide

Iespējas/priekšrocības

- Grāmatu augstās cenas veikalos
- Darba procesu optimizācijas rezultātā efektīvāka bibliotēkas darbība
- Bibliotēka kā galvenais informācijas avots studiju procesā
- Samērā stabila likumdošana attiecībā uz tiešo bibliotēkas darbību
- Tehnoloģiju pielāgošana un ieviešana bibliotēkas darbā var paaugstināt bibliotēkas kopējo tēlu

SVID Matrica – ārējā vide

Draudi/trūkumi

- Lēna ekonomikas atveseļošanās
- Finanšu resursu samazinājums informācijas resursu iegādei
- Demogrāfiskā situācija nākotnē
- Internets, e-bibliotēkas kā alternatīva bibliotēkai
- LNB un RCB kā galvenie konkurenti, kuru pakalpojumus izmanto LU Bibliotēkas lietotāji

SVID Matrica – ārējā vide

Draudi/trūkumi

- Straujās un neprognozējamās izmaiņas nodokļu sistēmā
- Informācijas digitalizācija
- Informācijas resursu cenu kāpums
- Zema lietotāju informācijpratība
- Šobrīd bibliotēkas tēls sabiedrībā nav prestižs

SVID Matrica – iekšējā vide

Iespējas/priekšrocības

- Bibliotēkas mērķi saskaņoti vienotai un kopīgai darbībai
- Stabila organizācijas struktūra
- Kvalificēts personāls
- Jauno tehnoloģiju ieviešana
- Plašs pakalpojumu klāsts
- Iespējas informācijas resursus saņemt lietošanai mājās līdz pat 3 mēnešiem, ar iespēju lietošanas termiņu pagarināt

SVID Matrica – iekšējā vide

Draudi/trūkumi

- Motivācijas trūkums darbinieku vidū sakarā ar izmaiņām ekonomiskajā vidē
- Pārāk bieža personāla mainība
- Ne visi pakalpojumi pieejami visās nozaru bibliotēkās (krāsainā izdruka)
- Dažiem pakalpojumiem trūkst pieprasījuma (izstādes)
- Bibliotēkas darba laiks neatbilst studentu vēlmēm

SVID Matrica – iekšējā vide

Draudi/trūkumi

- Tipiski akadēmisks un birokrātisks organizācijas tēls sabiedrības skatījumā
- Samērā augstas maksas pakalpojumu cenas
- Nevienmērīga lietotāju apkalpošanas kvalitāte
- Bibliotēkas nepielāgotība lietotājiem ar īpašām vajadzībām
- Salīdzinoši vāja sadarbība starp nozaru bibliotēkām

Paldies par uzmanību!